

Noot

*De verjaringstermijn voor regresvorderingen*Frank Stevens¹

Het arrest van het hof van beroep te Antwerpen is opmerkelijk, waar het stelt dat de regresvordering van de hoofdvervoerder tegen de ondervoerder niet alleen ingesteld moet worden binnen de maand na de hoofddagvaarding (art. 38, § 4 wet 3 mei 1999, thans art. 51, § 4 wet 15 juli 2013), maar tevens binnen de CMR-verjaringstermijn. Deze uitspraak staat haaks op het cassatiearrest van 5 december 2013, waarin geoordeeld werd dat een regresvordering ingesteld kan worden *na* het verstrijken van de CMR-verjaringstermijn, op voorwaarde dat dit dan gebeurt binnen de maand na de dagvaarding die tot het regres aanleiding geeft². Ook oudere rechtspraak had reeds dit standpunt ingenomen³. Weliswaar kwalificeert het Hof van Cassatie zijn standpunt enigszins, door toe te voegen dat een en ander slechts geldt op voorwaarde dat de hoofdvordering tijdig werd ingesteld. *In se* is deze toevoeging weinig relevant: als de hoofdvordering niet tijdig werd ingesteld, zal zij afgewezen worden en verliest de vordering in vrijwaring haar voorwerp. Daarmee verdwijnt ook de noodzaak om te beoordelen of de vrijwaringvordering tijdig werd ingesteld of niet.

Wanneer echter de verjaring in de verhouding tussen afzender en hoofdvervoerder gestuit of geschorst werd, is het mogelijk dat de hoofdeis meer dan een jaar na het transport toch nog tijdig ingesteld kan worden. Als de hoofdvervoerder dan vervolgens regres neemt op de ondervoerder, kan deze geruime tijd na het transport onverwacht toch nog geconfronteerd worden met een vordering. Het Antwerpse hof van beroep lijkt hier zwaar aan te tillen, en merkt uit-

drukkelijk op dat een eventuele schorsing of verlenging van de verjaringstermijn tussen afzender en hoofdvervoerder niet doorgeleid werd naar en niet overeengekomen werd met de ondervoerder, en dat een dergelijke verlenging op zich ook niet geldt ten opzichte van de ondervoerder. Daarmee voegt het hof echter een niet-bestaande vereiste toe. De enige vraag is of de verjaring in de verhouding tussen de afzender en de hoofdvervoerder rechtsgeldig geschorst of gestuit werd. Is dat het geval, dan is de dagvaarding op hoofdeis tijdig, en dan beschikt de hoofdvervoerder over een termijn van een maand om zijn ondervoerder in vrijwaring te roepen, ook al was deze ondervoerder niet op de hoogte van de aanspraken en/of de onderhandelingen tussen de afzender en de hoofdvervoerder. Overigens dient opgemerkt dat een dergelijk “verrassingseffect” zich ook kan voordoen onder het CMR-verdrag zelf, wanneer de regeling inzake opvolgend vervoer wordt toegepast (art. 39, 4. CMR).

Bij lectuur van het arrest rijst de indruk dat het hof een combine tussen de afzender en de hoofdvervoerder vermoedde of vreesde: de hoofdvervoerder had wel verjaring kunnen inroepen, maar heeft dit niet gedaan om de afzender ter wille te zijn, in de mening dat hij het te betalen bedrag toch wel zou recupereren van de ondervoerder ... Van andermans leer is het goed riemen snijden, zegt het spreekwoord, maar daar lijkt het hof *in casu* toch een stokje voor gestoken te hebben.

¹ Docent Erasmus Universiteit Rotterdam, advocaat.

² Cass. 5 december 2013, C.13.0056.N, *IHT*, 2015/0, p. 90, noot D. NOELS (“Gelukkige (niet-)verjaardag. Het CMR-verdrag en de verhaalsvordering na het *Simex*-arrest”).

³ Zie bv. Antwerpen 23 april 2012, *ETL* 2012, 420 en Kh. Antwerpen 4 juni 2010, *ETL* 2010, 573.